

Општинско такмичење из хемије за осми разред основне школе

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ

02. март 2019. године

ЗАДАЦИ ИЗ ХЕМИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Шифра ученика

УПУТСТВО ТАКМИЧАРИМА

Пажљиво прочитај текстове задатака. Задатке ради на мјесту предвиђеном за тај задатак (*не* користити додатне папире). Ако нема довољно мјеста за рјешавање задатака, можеш користити полеђину претходне странице.

У току израде задатака можеш користити налив-перо, хемијску оловку и калкулатор. Исправљени одговори се не бодују. Мобилни телефони и остала помагала нису дозвољени у току рада.

За израду задатака планирано је 120 минута. Желимо ти успјех у раду!

Подаци неопходни за израду задатака:

$Ar(H)=1$; $Ar(N)=14$; $Ar(Cl)=35,5$; $Ar(Na)=23$

Поглавље	Могући бодови	Освојени бодови
I	5	
II	9	
III	56	
IV	10	
Укупно	80	

Потписи чланова комисије:

1. _____

2. _____

3. _____

Општинско такмичење из хемије за осми разред основне школе

I Заокружи тачан одговор

1. Заокружи слово које означава врсту дате супстанце.

A – елемент; Б – једињење; В – хомогена смјеса; Г – хетерогена смјеса.

а) Магла	A	Б	В	Г
б) Челик	A	Б	В	Г
в) Натријум-хлорид	A	Б	В	Г
г) Црно вино	A	Б	В	Г
д) Ушећерени мед	A	Б	В	Г
ђ) Стакло	A	Б	В	Г
е) Неон	A	Б	В	Г
ж) Бронза	A	Б	В	Г
з) Графит	A	Б	В	Г
и) Плави камен	A	Б	В	Г

/ 5

II Заокружи слово испред тачног одговора

1. Хемијски симбол цинка је:

- а) Zn   б) Cs   в) Cd   г) C

/ 1

2. У којој супстанци је остварена поларна ковалентна веза?

- а) HCl   б) CaCl₂   в) Cl₂   г) NaCl

/ 1

3. У којем низу се налазе само формуле јонских једињења:

- а) KCl, Na₂O, MgBr₂   б) CaCl₂, NH₃, SO₂   в) CH₄, Al₂O₃, AlCl₃

/ 1

4. Елементи који не теже да ступе у хемијску реакцију су они који:

- а) Примају електроне да би постали стабилни,
б) Отпуштају електроне да би постали стабилни,
в) Немају електроне,
г) Имају стабилан дублет или октет у последњем енергетском нивоу.

/ 1

5. Релативна атомска маса хлора је:

- а) 35,45;   б) 35,45 g;   в) 35,45 g/mol;   г) 35,45 mol.

/ 1

6. Исправно написана хемијска једначина синтезе воде је:

- а) $2\text{H} + \text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{O}$
б) $\text{H}_2 + \text{O}_2 \rightarrow \text{H}_2\text{O}_2$
в) $2\text{H}_2 + \text{O}_2 \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}$

/ 1

7. Анализа је:

- а) Реакција стварања сложене супстанце од најмање двије једноставне,
б) Реакција растављања сложене супстанце на двије или више једноставнијих супстанци,
в) Ни једно од понуђених одговора.

/ 1

Општинско такмичење из хемије за осми разред основне школе

8. На основу валенци водоника и кисеоника закључи која је тачно написана формула водоник-пероксида, H_2O_2 :

а) $H-O-H-O$ б) $H-O-O-H$ в) $H-H-O-O$ г) $O-H-H-O$ / 1

9. У којем низу су наведене формуле једињења према порасту укупног броја атома у њима:

а) $O_2, CH_4, H_2O, HNO_3,$ / 1

б) $H_2O, CH_4, H_2SO_3, SO_3,$

в) $O_3, SO_3, Cl_2O_7, H_2SO_4,$

г) $O_2, CO_2, CH_4, H_2SO_3.$

III Напиши једначине, допуни одговоре и табеле.

1. Разврстај у табелу слједеће супстанце: алуминијум, лимунада, плави камен, угљен-диоксид, дестилована вода, млијеко, ваздух, кисеоник.

Хемијски елемент	Хемијско једињење	Смјеса

      / 8

2. На линији напиши поступак којим се постиже најпотпуније раздвајање наведене смјесе на састојке.

а) јод и пијесак _____;

б) плави камен и вода _____;

в) алкохол и вода _____;

г) креда и вода _____.

      / 4

3. Разврстај на атоме, молекуле елемената и молекуле једињења наведене честице:
 $Al, HCl, SO_2, N_2, S_8, Cu, Br_2, NaCl.$

Атоми: _____,

Молекули елемената: _____,

Молекули једињења: _____.

      / 8

4. На линији поред симбола елемента упиши слово које приказује тачан распоред електрона у енергетским нивоима:

^{15}P _____ ^{10}Ne _____ ^3Li _____ ^{13}Al _____

а) $K 2 e^-, L 8 e^-, M /$ б) $K 1 e^-, L 2 e^-, M /$ в) $K 2 e^-, L 10 e^-, M 3 e^-$

г) $K 2 e^-, L 1 e^-, M /$ д) $K 2 e^-, L 8 e^-, M 5 e^-$ њ) $K 2 e^-, L 8 e^-, M 3 e^-$

      / 8

Општинско такмичење из хемије за осми разред основне школе

5. Одреди шта је растварач, а шта растворена супстанца у раствору, који се добије мијешањем:

а) 200 g воде и 5 g шећера;

б) 30 g воде и 80 g чистог алкохола.

Растварач је _____.

Растварач је _____.

Растворена супстанца је _____.

Растворена супстанца је _____.

     / 4

6. Попуни табелу подацима који недостају:

Хемијски елемент	Број протона	Број неутрона	Број електрона
$^{14}_7\text{N}$			
$^{56}_{26}\text{Fe}$			
$^{35}_{17}\text{Cl}^-$			
$^{12}_6\text{C}$			

     / 12

7. У епрувети се налази једињење које се састоји од натријума ($_{11}\text{Na}$), угљеника ($_{6}\text{C}$) и кисеоника ($_{8}\text{O}$). Анализом је утврђено да је број атома натријума два пута већи од броја атома угљеника, док је број атома кисеоника једнак збиру броја атома натријума и угљеника. Релативна молекулска маса овог једињења је 106. Напиши молекулску формулу овог једињења.

Молекулска формула _____.

     / 2

8. Хемијским једначинама прикажи реакције:

а) сумпор (IV)- оксид + кисеоник $\rightarrow$ сумпор (VI)- оксид

б) алуминијум + кисеоник $\rightarrow$ алуминијум- оксид

в) магнезијум + флуор $\rightarrow$ магнезијум- флуорид

г) вода $\rightarrow$ водоник + кисеоник

д) азот (V)- оксид $\rightarrow$ азот + кисеоник

Мјесто за писање једначина:

     / 10

IV Израчунај задатке и напиши одговор:

1. Напиши формуле и израчунај релативну молекулску масу за наведена једињења:

Амонијак _____ (формула) _____ (релативна молекулска маса)

Натријум- хлорид _____ (формула) _____ (релативна молекулска маса)

Мјесто за израчунавање релативне молекулске масе:

     /4

2. Колико се а) мола б) атома и в) молекула азота налази у 7 g азота?

а) _____ mol; б) _____ атома; в) _____ молекула.

Мјесто за израчунавање:

     /6